

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi)

29 martie 2007*

În cauza T-366/00,

Scott SA, cu sediul în Saint-Cloud (Franța), reprezentată de Sir Jeremy Lever, QC, domnii G. Peretz, J. Gardner, barristers, R. Griffith și M. Papadakis, solicitors,

reclamantă,

susținută de

Republica Franceză, reprezentată de domnii G. de Bergues, S. Seam și F. Million, în calitate de agenți,

intervenientă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii G. Rozet și J. Flett, în calitate de agenți,

pârâtă,

* Limba de procedură: engleza.

având ca obiect cererea de anulare în parte a Deciziei 2002/14/CE a Comisiei din 12 iulie 2000 privind ajutorul de stat pus în aplicare de Franța în favoarea Scott Paper SA/Kimberly-Clark (JO 2002, L 12, p. 1),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
(Camera întâi),

compus din domnii J. D. Cooke, președinte, R. García-Valdecasas și doamna I. Labucka, judecători,

grefier: doamna C. Kristensen, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 25 octombrie 2006,

pronunță prezenta

Hotărâre

Situația de fapt

- ¹ În 1969, societatea comercială de drept american Scott Paper Co. a achiziționat societatea comercială de drept francez Bouton Brochard, creând o societate distinctă, Bouton Brochard Scott SA, care a preluat activitățile desfășurate de către Bouton Brochard. Bouton Brochard Scott a fost redenumită Scott SA în luna noiembrie 1987. Aceasta din urmă avea ca obiect de activitate, în perioada relevantă pentru prezenta cauză, producția de hârtie de uz sanitar și domestic.

- 2 La 31 august 1987, orașul Orléans (Franța), departamentul Loiret (Franța) și reclamanta au încheiat un acord cu privire la vânzarea către aceasta din urmă a unui teren în suprafață de 48 de hectare situat în zona industrială La Saussaye, precum și cu privire la taxa de amenajare ce urma să fie calculată potrivit unui tarif preferențial (denumit în continuare „acordul Scott”). Acest acord prevedea că departamentul Loiret și orașul Orléans urmau să contribuie cu maximum 80 milioane de franci francezi (FRF) (12,2 milioane de euro) la lucrările de amenajare a terenului în favoarea reclamantei.

- 3 Elaborarea studiilor și a lucrărilor necesare amenajării terenului în cauză a fost încredințată spre executare Société d’Economie Mixte pour l’Équipement du Loiret (denumită în continuare „Sempel”). Din convenția încheiată la 12 septembrie 1987 între departamentul Loiret, orașul Orléans și Sempel (denumită în continuare „convenția Sempel”) reiese că orașul Orléans a cedat un teren cu o suprafață de 68 de hectare către Sempel contra valorii simbolice de 1 franc. Pe de altă parte, de la articolul 4 din acordul Scott, precum și de la articolul 12 din convenția Sempel rezultă că aceasta din urmă va vinde către Scott terenul de 48 de hectare, precum și o uzină-depozit (denumit în continuare „terenul în litigiu”), contra sumei de 31 de milioane FRF (4,7 milioane de euro), corespunzând unui preț de 65 FRF/mp.

- 4 În noiembrie 1996, Curtea franceză de Conturi a publicat un raport public intitulat „Intervențiile colectivităților locale în favoarea întreprinderilor”. Prin acesta, Curtea franceză de Conturi urmărea să atragă atenția asupra unui număr de posibile ajutoare acordate de către colectivitățile locale franceze în favoarea anumitor întreprinderi și mai ales asupra transferului către reclamantă al terenului în litigiu situat în zona industrială La Saussaye.

- 5 Ca urmare a publicării acestui raport, prin scrisoarea datată 23 decembrie 1996, Comisia a primit o plângere privitoare la condițiile preferențiale în care a avut loc vânzarea de către orașul Orléans și departamentul Loiret către reclamantă a terenului în litigiu, precum și la tariful de care a beneficiat aceasta din urmă la stabilirea taxei de amenajare.

- 6 Prin scrisoarea din 17 ianuarie 1997, Comisia a solicitat autorităților franceze informații suplimentare. Ulterior, în perioada cuprinsă între ianuarie 1997 și aprilie 1998, între autoritățile franceze și Comisie a avut loc un schimb de corespondență în cadrul căruia autoritățile franceze au furnizat, în parte, informațiile și precizările solicitate, în special prin intermediul scrisorilor din 17 martie, 17 aprilie și 29 mai 1997. La 8 august 1997, Comisia a solicitat din nou precizări autorităților franceze. Comisia a primit informații suplimentare din partea autorităților franceze la 3 noiembrie 1997, iar din partea petentului la 8 decembrie 1997, 29 ianuarie 1998 și 1 aprilie 1998.

- 7 Prin scrisoarea din 10 iulie 1998, Comisia a informat autoritățile franceze asupra deciziei sale din 20 mai 1998 de deschidere a procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) CE, adresându-le acestora invitația de a-și prezenta observațiile și de a răspunde la o serie de întrebări (denumită în continuare „decizia de deschidere a procedurii”). Prin această scrisoare, Comisia a solicitat de asemenea autorităților franceze să informeze reclamanta cu privire la deschiderea procedurii, precum și și la faptul că ar putea fi obligată să ramburseze tot ajutorul primit ilegal. Părțile interesate au fost informate despre deschiderea procedurii și au fost invitate să își susțină eventualele observații cu privire la măsurile respective prin publicarea scrisorii sus-menționate în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* din 30 septembrie 1998 (JO C 301, p. 4).

- 8 Reclamanta a fost informată telefonic la 30 septembrie 1998 cu privire la decizia de deschidere a procedurii de către autoritățile franceze. Prin scrisoarea din 23 noiembrie 1998, reclamanta a prezentat observații asupra deciziei de deschidere a procedurii.

- 9 Prin scrisoarea din 25 noiembrie 1998, și autoritățile franceze au prezentat observații asupra deciziei de deschidere a procedurii.

- 10 După ce a luat cunoștință despre observațiile autorităților franceze și ale terților, Comisia a solicitat din nou informații suplimentare autorităților franceze. La 8 iulie 1999, întrucât autoritățile franceze nu au răspuns decât parțial, Comisia a ordonat acestora, în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [88] din Tratatul CE (JO L 83, p.1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41), să îi furnizeze informațiile necesare. La 15 octombrie 1999, autoritățile franceze au răspuns parțial acestei solicitări.
- 11 Cu ocazia unei întâlniri, la 7 decembrie 1999, între o delegație franceză (ce cuprindea și reprezentanți ai Scott) și Comisie, aceasta din urmă a acordat delegației amintite, în mod excepțional și în interesul bunei desfășurări a procedurii, autorizația de a furniza informații suplimentare înainte de sfârșitul lunii decembrie 1999.
- 12 Prin scrisoarea din 24 decembrie 1999, reclamanta a prezentat observații suplimentare, ca urmare a întâlnirii din 7 decembrie 1999. La 12 ianuarie 2000, Comisia a informat reclamanta că refuză acceptarea scrisorii sus-amintite, întrucât aceasta fusese depusă în afara termenului prevăzut prin decizia de deschidere a procedurii, și anume 30 octombrie 1998.
- 13 Autoritățile franceze au transmis informații suplimentare Comisiei la 10 ianuarie și la 21 februarie 2000.
- 14 În ianuarie 1996, acțiunile reclamantei au fost achiziționate de către Kimberly-Clark Corp. (denumită în continuare „KC”). KC a anunțat închiderea uzinei în ianuarie 1998. Activele uzinei, adică terenul și fabrica de hârtie, au fost achiziționate de către Procter & Gamble (denumită în continuare „P & G”) în luna iunie 1998.

Decizia atacată

- 15 La 12 iulie 2000, Comisia a adoptat Decizia 2002/14/CE privind ajutorul de stat pus în aplicare de Franța în favoarea Scott Paper SA/KC (JO 2002, L 12, p. 1, denumită în continuare „decizia atacată”). Ulterior introducerii prezentei acțiuni (a se vedea punctul 23 de mai jos), Comisia a notificat Republicii Franceze, la 2 martie 2001, un corrigendum la decizia atacată. Articolul 1, precum și considerentele (172), (217) și (239) literele (b) și (a) ale deciziei atacate au suferit, astfel, modificări.
- 16 Decizia atacată, în varianta modificată, prevede:

„Articolul 1

Ajutorul de stat, sub forma unui preț preferențial al unui teren și al unui tarif preferențial al taxei de amenajare, pus în aplicare de Franța în favoarea Scott, în valoare de 39,58 milioane FRF (6,03 milioane de euro) sau, la valoarea actualizată, de 80,77 milioane FRF (12,3 milioane de euro), în ceea ce privește prețul preferențial al terenului [...], este incompatibil cu piața comună.

Articolul 2

(1) Franța ia toate măsurile necesare pentru a recupera de la beneficiar ajutorul menționat la articolul 1, pus deja ilegal la dispoziția acestuia.

(2) Recuperarea se efectuează fără întârziere, în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația internă, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a prezentei decizii. Ajutorul care trebuie recuperat cuprinde dobânzile care curg de la data la care acesta a fost pus la dispoziția beneficiarului până la data recuperării sale. Dobânzile se calculează pe baza ratei de referință utilizate pentru calculul echivalentului-subvenție din cadrul ajutoarelor regionale.”

- 17 Pentru calculul valorii ajutorului, Comisia a considerat că terenul neamenajat de 68 de hectare fusese achiziționat de către autoritățile franceze între 1975 și 1987 contra unui preț de 10,9 milioane FRF (1,7 milioane de euro) [considerentele (15) și (170) ale deciziei atacate].
- 18 Acestui quantum Comisia i-a adăugat costul total suportat de către Sempel potrivit bilanțului de lichidare „Z.1 La Saussaye & La Planche”, din 26 iulie 1993 (denumit în continuare „bilanțul de lichidare a societății Sempel”), pentru operațiunile de amenajare a terenului, și anume 140,4 milioane FRF (21,4 milioane de euro), rezultând un total de 151,3 milioane FRF (23,1 milioane de euro) [considerentele (168)-(170) ale deciziei atacate].
- 19 Apoi, Comisia a dedus 51,3 milioane FRF (7,9 milioane de euro), reprezentând costul financiar al împrumuturilor contractate de către Sempel, rambursarea TVA aplicată operațiunilor de amenajare a terenului, precum și costul unui colector public de ape uzate, având în vedere că autoritățile franceze demonstraseră că acesta din urmă nu era destinat în exclusivitate societății Scott, ci servea întregii comunități [considerentul (171) al deciziei atacate].
- 20 Potrivit Comisiei, costul operațiunii de vânzare a terenului în litigiu se ridică astfel la 100 de milioane FRF (15,2 milioane de euro). Comisia a considerat costul operațiunii raportat direct la Scott ca reprezentând 48/68 din quantumul de 100 de milioane

FRF (15,2 milioane de euro), adică 70,588 milioane FRF (10,76 milioane de euro), întrucât aceasta a achiziționat numai 48 din cele 68 de hectare ale terenului în cauză.

21 În sfârșit, Comisia a dedus din această valoare suma de 31 de milioane FRF (4,7 milioane de euro) pe care Sempel o primise din partea Scott, rezultând astfel o pierdere netă a autorităților franceze de circa 39,58 milioane FRF (6,03 milioane de euro) sau, în valoare actualizată, 80,77 milioane FRF (12,3 milioane de euro).

22 Calculul valorii ajutorului poate fi rezumat după cum urmează:

Detaliiere (în milioane FRF)	Total Total (în milioane FRF)
Costurile terenului (terenul inițial de 10,9 și amenajările de 140,4)	151,3
Deduceri (cost financiar al împrumuturilor Sempel de 29,4; rambursare TVA de 8,3; colector public de ape uzate de 13,6)	- 51,3
Costul operațiunii (151,3 - 51,3)	100
Costul vânzării către Scott (48/68 din costul operațiunii)	70,588
Prețul plătit de Scott	- 31
Valoarea ajutorului	39,588

Procedura și concluziile părților

23 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 30 noiembrie 2000, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

- 24 Prin cererea introductivă depusă la grefă la 4 decembrie 2000, înregistrată sub numărul T-369/00, departamentul Loiret a introdus o acțiune având de asemenea ca obiect o cerere de anulare a deciziei atacate.
- 25 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 5 aprilie 2001, Republica Franceză a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor reclamantei.
- 26 Prin ordonanța președintelui Camerei a cincea lărgite din 10 mai 2001, a fost admisă cererea de intervenție în susținerea concluziilor reclamantei formulată de Republica Franceză.
- 27 Ca urmare a solicitării formulate de Scott, Tribunalul a decis să se pronunțe mai întâi asupra excepției prescripției ridicate de către Scott în temeiul articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, înainte de a dezbate fondul cauzei.
- 28 Prin hotărârile din 10 aprilie 2003, Tribunalul a respins acțiunile introduse de Scott și de departamentul Loiret, în măsura în care acestea erau întemeiate pe încălcarea de către Comisia a articolului 15 din Regulamentul nr. 659/1999, și a dispus amânarea pronunțării cu privire la cheltuielile de judecată solicitate în raport cu aceste cereri (hotărârea din 10 aprilie 2003, Scott/Comisia, T-366/00, Rec., p. II-1763, și hotărârea Département du Loiret/Comisia, T-369/00, Rec., p. II-1789). Cu privire la celelalte aspecte, Tribunalul a decis continuarea procedurilor.
- 29 Tribunalul a dispus suspendarea judecării prezentei cauze și a cauzei T-369/00 până când Curtea urma să se pronunțe asupra recursului declarat de Scott împotriva hotărârii Scott/Comisia, menționată la punctul 28 de mai sus.

- 30 Prin hotărârea din 6 octombrie 2005, Scott/Comisia (C-276/03 P, Rec., p. I-8437), Curtea a respins recursul declarat de Scott împotriva hotărârii din 10 aprilie 2003, Scott/Comisia, menționată la punctul 28 de mai sus.
- 31 Prin scrisoarea din 10 noiembrie 2005, Tribunalul a adresat părților invitația de a-și prezenta observațiile privitoare la reluarea procedurii în lumina hotărârii din 6 octombrie 2005, Scott/Comisia, menționată la punctul 30 de mai sus. În răspunsul din 24 noiembrie 2005, reclamanta a confirmat că singurele motive și argumente ce rămâneau de soluționat erau cele care aveau legătură cu ajutorul de stat sub forma prețului pretins preferențial al terenului în litigiu achiziționat de către reclamantă pe platforma industrială La Saussaye, precum și cu aplicarea de către Comisie a dobânzii compuse în cadrul ordinului de recuperare.
- 32 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul a decis redeschiderea procedurii orale și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii, a invitat părțile să răspundă în scris unei serii de întrebări. Părțile au dat curs acestei solicitări.
- 33 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 25 octombrie 2006.
- 34 În acest context, reclamanta solicită Tribunalului:
- anularea articolului 2 din decizia atacată, în măsura în care acesta privește ajutorul acordat sub forma unui preț preferențial al unui teren prevăzut la articolul 1 din decizie;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

35 Republica Franceză, intervenientă în susținerea concluziilor reclamantei, solicită Tribunalului:

- anularea deciziei atacate;
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

36 Comisia solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii;
- obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată;
- în subsidiar, obligarea părților la suportarea propriilor cheltuieli de judecată.

În drept

37 În susținerea acțiunii sale, reclamanta invocă patru motive. Primul motiv se întemeiază pe o încălcare a drepturilor procedurale, cel de al doilea pe o încălcare a principiului egalității de tratament, cel de al treilea pe o încălcare a principiului protecției încrederii legitime, iar cel de al patrulea pe aprecierea eronată a ajutorului.

- 38 Trebuie mai întâi examinată admisibilitatea anexelor la cererea introductivă și apoi, direct, cel de al patrulea motiv invocat.

Cu privire la admisibilitatea anexelor la cererea introductivă

Argumentele părților

- 39 Comisia critică faptul că reclamanta se bazează pe documente care nu au făcut parte din procedura administrativă desfășurată în fața sa. În opinia Comisiei, următoarele anexe la cererea introductivă sunt inadmisibile: anexa 6 (articolul publicat în ediția din 31 martie-1 aprilie 2000 a ziarului *Les Échos*), anexa 13 (scrisoarea adresată Comisiei de avocatul societății Scott la 24 decembrie 1999) și anexa 19 (scrisoarea din 24 martie 2000, adresată de avocatul societății Scott unui membru al cabinetului domnului Monti, membru al Comisiei).
- 40 Pe de altă parte, Comisia indică faptul că anexa 23 la cererea introductivă (oferta inițială adresată de orașul Orléans reclamantei) a fost comunicată, în parte, Comisiei, ca anexă la scrisoarea autorităților franceze din 7 ianuarie 2000. Cu toate acestea, mai multe pagini ar fi fost omise. Anexa 23 a cererii introductive ar cuprinde paginile lipsă. Întrucât aceasta ar reprezenta prima comunicare a paginilor respective către Comisie, acestea ar fi inadmisibile. Comisia adaugă că Tribunalul ar putea, în împrejurările speței, să țină seama, din punct de vedere juridic, de anumite elemente expuse în acest document.
- 41 Reclamanta afirmă că articolul publicat în ziarul *Les Échos* (a se vedea punctul 39 de mai sus) este admisibil, întrucât nu a fost publicat înainte de sfârșitul perioadei în cadrul căreia era autorizată să propună elemente materiale de probă.

- 42 În privința scrisorilor din 24 decembrie 1999 și din 24 martie 2000 (a se vedea punctul 39 de mai sus), acestea ar fi trebuit să facă parte din procedura administrativă desfășurată în fața Comisiei, fiind însă pe nedrept refuzate de către aceasta din urmă.
- 43 În ceea ce privește anexa 23 la cererea introductivă (a se vedea punctul 40 de mai sus), reclamanta susține că nu avea cunoștință de faptul că guvernul francez nu furnizase Comisiei decât o copie incompletă a acestui document. Or, Comisia nu ar trebui să aibă dreptul de a exclude părți componente, atâta vreme cât se dovedește că elementele materiale de probă furnizate de către statul membru Comisiei sunt eronate sau incomplete.

Aprecierea Tribunalului

- 44 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că înscrisurile pe care Comisia le consideră inadmisibile au fost în mod legal anexate cererii introductive și fac așadar parte din dosarul cauzei aflate pe rolul Tribunalului. Pe cale de consecință, nu chestiunea admisibilității în sine a acestora este în discuție. De fapt, în esență, Comisia susține că înscrisurile respective nu ar trebui luate în considerare de către Tribunal în cadrul aprecierii pe care acesta o face asupra legalității deciziei atacate, întrucât nu făceau parte din dosarul analizat de Comisie în cadrul procedurii administrative.
- 45 Trebuie amintit că legalitatea unei decizii a Comisiei în materie de ajutoare de stat se apreciază în funcție de informațiile de care Comisia putea să dispună la momentul adoptării acesteia (hotărârea Curții din 10 iulie 1986, Belgia/Comisia, 234/84, Rec., p. 2263, punctul 16, și hotărârea Curții din 11 septembrie 2003, Belgia/Comisia, C-197/99 P, Rec., p. I-8461, punctul 86). Astfel cum a indicat Comisia în mod întemeiat, aceasta are drept consecință faptul că reclamanta nu poate să se prevaleze de argumente de fapt necunoscute Comisiei și nesemnificate în cursul acestei proceduri (a se vedea în acest sens hotărârea Tribunalului din 6 octombrie 1999, Kneissl Dachstein/Comisia, T-110/97, Rec., p. II-2881, punctul 102).

- 46 Cu toate acestea, nu reiese din această jurisprudență că probele prezentate de către beneficiarul unui ajutor în cadrul unei acțiuni în anulare nu pot fi luate în considerare în vederea aprecierii legalității deciziei atacate dacă acestea au fost valabil prezentate Comisiei în cursul procedurii administrative anterior adoptării deciziei în litigiu, iar această instituție le-a exclus pentru motive nejustificate.
- 47 Prin urmare, se impune examinarea fiecăreia dintre anexele în cauză.
- 48 În ceea ce privește articolul publicat în ziarul *Les Échos* (a se vedea punctul 39 de mai sus), este cert că acesta nu a fost comunicat Comisiei în cursul procedurii administrative. Prin urmare, nu poate fi luat în considerare în vederea aprecierii legalității deciziei atacate.
- 49 Cu privire la oferta inițială adresată de orașul Orléans reclamantei (a se vedea punctul 40 de mai sus), nu se contestă faptul că Republica Franceză a transmis anumite pagini ale acestui document Comisiei în cadrul procedurii administrative, ca anexă la scrisoarea sa din 7 ianuarie 2000, omițând însă o serie de alte pagini, fără a informa Comisia despre aceasta. Această omisiune nu rezulta în mod evident din lectura paginilor furnizate. Pe cale de consecință, nu poate fi imputat Comisiei faptul că nu a solicitat Republicii Franceze furnizarea paginilor lipsă, iar legalitatea deciziei atacate nu poate fi apreciată în lumina conținutului acestor pagini.
- 50 În privința scrisorii adresate la 24 martie 2000 de avocatul societății Scott Comisiei (a se vedea punctul 39 de mai sus) și astfel cum a admis Scott în răspunsul dat la întrebările scrise ale Tribunalului, aceasta aduce în discuție chestiunea prescripției. Dat fiind faptul că Tribunalul a analizat deja această problemă (a se vedea punctele 27 și 28 de mai sus), obiecțiunea formulată împotriva acestei scrisori este inoperantă în vederea soluționării prezentei cauze.

- 51 Apoi, trebuie să se examineze scrisoarea adresată Comisiei la 24 decembrie 1999 de către avocatul societății Scott (a se vedea punctul 39 de mai sus). Comisia a refuzat să ia în considerare această scrisoare pentru motivul că provenea de la un terț și a fost depusă peste termenul prevăzut prin decizia de deschidere a procedurii (a se vedea punctul 12 de mai sus).
- 52 În această privință, este necesar să se amintească faptul că, ținând seama de structura sa generală, procedura de control al ajutoarelor de stat reprezintă o procedură deschisă împotriva statului membru responsabil, având în vedere obligațiile sale comunitare, de acordarea ajutorului (hotărârea Curții din 24 septembrie 2002, Falck și Acciaierie di Bolzano/Comisia, C-74/00 P și C-75/00 P, Rec., p. I-7869, punctul 81).
- 53 Prin urmare, în cadrul acestei proceduri, părțile interesate, altele decât statul membru responsabil de acordarea ajutorului, nu pot avea acces ele însele la o dezbateră în contradictoriu cu Comisia, similară celei de care beneficiază statul amintit. În consecință, acestea dețin, în esență, un rol de sursă de informare pentru Comisie (a se vedea hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2004, Technische Glaswerke Ilmenau/Comisia, T-198/01, Rec., p. II-2717, punctul 192 și jurisprudența citată.).
- 54 În această privință, nicio dispoziție din procedura de control al ajutoarelor de stat nu rezervă un rol special, dintre părțile interesate, beneficiarului ajutorului. De altfel, trebuie să se amintească faptul că procedura de control al ajutoarelor de stat nu este o procedură deschisă „împotriva” beneficiarului ajutorului, ceea ce ar presupune că acesta din urmă ar putea să se prevaleze de drepturi extinse, precum dreptul la apărare (hotărârea Falck și Acciaierie di Bolzano/Comisia, punctul 52 de mai sus, punctul 83). Cu toate acestea, în pofida faptului că beneficiarul ajutorului nu are statutul de parte în procedură, jurisprudența i-a recunoscut o serie de drepturi procedurale care sunt menite să îi permită să furnizeze informații Comisiei și să își susțină argumentele (hotărârea din 6 octombrie 2005, Scott/Comisia, punctul 30 de mai sus, punctul 34).

- 55 În speță, este cert că Scott a fost invitată să își prezinte observațiile în cadrul procedurii oficiale de investigare, în conformitate cu prevederile articolului 88 alineatul (2) CE, precum și cu acelea ale articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999, și că a folosit această posibilitate înaintând Comisiei, la 23 noiembrie 1998, observații detaliate (a se vedea punctul 8 de mai sus).
- 56 Cu toate acestea, din jurisprudența menționată la punctele 52-54 de mai sus nu rezultă existența unui drept al Comisiei de a ignora orice alte observații ale beneficiarilor unui ajutor depuse după expirarea termenului prevăzut prin decizia de deschidere a procedurii oficiale de investigare. În schimb, jurisprudența atestă existența obligației Comisiei de a examina cu diligență și imparțialitate dosarul în cadrul articolului 88 CE (a se vedea hotărârea Curții din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink's France, C-367/95 P, Rec., p. I-1719, denumită în continuare „hotărârea Sytraval”, punctul 62, și hotărârea Tribunalului din 6 martie 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale și Land Nordrhein-Westfalen/Comisia, T-228/99 și T-233/99, Rec., p. II-435, punctele 167 și 168). Prin urmare, Comisia ar putea fi obligată, în anumite împrejurări, să țină seama de observațiile prezentate de beneficiarul unui ajutor ulterior expirării termenului prevăzut prin decizia de deschidere.
- 57 Mai precis, nicio dispoziție a Regulamentului nr. 659/1999, și mai cu seamă articolul 6, nu interzice Comisiei să accepte astfel de observații. Într-adevăr, acest articol permite Comisiei prorogarea termenului de prezentare a observațiilor de către părțile interesate în cazuri întemeiate.
- 58 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, calificarea unei măsuri drept ajutor impune îndeplinirea tuturor condițiilor menționate la articolul 87 alineatul (1) CE (hotărârea Curții din 21 martie 1990, Belgia/Comisia, cunoscută sub denumirea „Tubemeuse”, C-142/87, Rec., p. I-959, punctul 25, și hotărârea Curții din 24 iulie 2003, Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Rec., p. I-7747, punctul 74). Astfel, Comisia este obligată să verifice existența unui avantaj real pentru beneficiarul măsurii care, în opinia sa, l-ar fi favorizat. Or, în speță, existența unui asemenea avantaj a fost viu contestată în cursul procedurii de

investigare. Astfel, determinarea valorii terenului în litigiu a făcut obiectul unor numeroase schimburi de informații între autoritățile franceze, Scott și Comisie. În asemenea împrejurări, Comisia nu se poate prevala de o interpretare strict formală a obligațiilor care îi incumbă în materie de ajutoare de stat pentru a refuza beneficiarului ajutorului posibilitatea de a-și susține observațiile asupra unui aspect controversat al investigării, prin respingerea informațiilor furnizate în termenul stabilit de către ea însăși (a se vedea în acest sens hotărârea Tribunalului din 22 februarie 2006, *Le Levant* 001 și alții/Comisia, T-34/02, Rec., p. II-267, punctul 96).

59 Într-adevăr, deși procedura de control al ajutoarelor de stat este o procedură deschisă împotriva statului membru responsabil și în pofida obligației acestuia din urmă de a coopera pe deplin cu Comisia și de a furniza acesteia toate informațiile solicitate, Comisia nu poate ignora faptul că un eventual ordin de recuperare ar putea avea consecințe financiare importante pentru beneficiarul ajutorului. Mai mult, solicitând prezentarea de probe și evaluându-le, Comisia nu poate prezuma existența unui interes comun al statului membru și al beneficiarului, în special în privința calculării valorii ajutorului. Având în vedere faptul că ajutorul se rambursează statului membru interesat, iar nu Comunității, Comisia nu poate presupune că statul membru și-a stabilit ca obiectiv minimizarea valorii recuperate, pentru a face în așa fel încât beneficiarul să aibă parte de un tratament echitabil.

60 În speță, Comisia s-a aflat în poziția de a examina un presupus ajutor de stat la aproape zece ani de la acordarea sa, în 1987. În plus, Scott, beneficiara ajutorului, a fost achiziționată de către KC în 1996 și a vândut ulterior terenul în litigiu către P & G, în 1998 (a se vedea punctul 14 de mai sus). Prin urmare, este vorba de un caz în care informațiile privitoare la valoarea ajutorului nu erau ușor de obținut.

61 Comisia încă urmărea clarificarea situației de fapt la momentul întâlnirii cu delegația franceză, inclusiv cu reprezentanții Scott, la 7 decembrie 1999. Aceasta a adoptat așadar, „în interesul bunei desfășurări a procedurii” [considerentul (11) al deciziei atacate], decizia de autorizare a furnizării de informații suplimentare înainte de

sfârșitul lunii decembrie 1999. Părțile au poziții diferite asupra problemei de a ști în ce măsură Comisia a autorizat numai autoritățile franceze să furnizeze informații suplimentare sau dacă această ofertă se adresa delegației în integralitatea sa, inclusiv reprezentanților Scott. Or, Comisia nu a demonstrat că își limitase în mod explicit oferta numai la adresa autorităților franceze cu prilejul întâlnirii respective. În orice caz, Scott a expediat scrisoarea din 24 decembrie 1999 către Comisie acționând numai ca urmare a ofertei primite.

62 Tribunalul consideră disproporționată și contradictorie decizia Comisiei de respingere a acestei scrisori. În primul rând, întrucât Comisia s-a arătat disponibilă să accepte informații suplimentare ulterior întâlnirii în cauză și până la 31 decembrie 1999, nu exista niciun motiv, în atare împrejurări, să se facă o distincție în funcție de sursa de informare, prin respingerea scrisorii pentru simplul motiv că aceasta provenea de la beneficiarul ajutorului, iar nu de la autoritățile franceze. În această privință, trebuie subliniat că, în cadrul ședinței, Comisia a confirmat că, în condițiile în care conținutul scrisorii din 24 decembrie 1999 ar fi figurat pe hârtie cu antetul guvernului francez, ar fi acceptat documentul respectiv și ar fi ținut seama de acesta la adoptarea deciziei atacate. Comisia nu poate, pe de o parte, să permită beneficiarului unui ajutor să participe la o întâlnire în cadrul căreia autorizează prezentarea de informații suplimentare și, pe de altă parte, să îi interzică ulterior furnizarea de asemenea informații. În al doilea rând, reacția Comisiei a fost una contradictorie, întrucât a acceptat informații relativ similare provenind de la autoritățile franceze la 7 ianuarie și la 21 februarie 2000 (a se vedea punctul 13 de mai sus), prin urmare, la destul de mult timp după expirarea termenului, 31 decembrie 1999, stabilit cu prilejul întâlnirii din 7 decembrie 1999.

63 În asemenea împrejurări, motivele de respingere a scrisorii reclamantei din 24 decembrie 1999 nu sunt valabile. Această scrisoare poate, prin urmare, să fie invocată de către reclamantă pentru contestarea legalității deciziei atacate, întrucât conținutul său a fost prezentat Comisiei în cadrul unui termen impus chiar de aceasta din urmă, înaintea finalizării procedurii administrative și cu șase luni înaintea adoptării deciziei atacate.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe aprecierea eronată a ajutorului

Argumentele părților

- 64 În primul rând, reclamanta susține că, în aprecierea valorii terenului în litigiu, Comisia a săvârșit o eroare. Mai precis, abordarea Comisiei ar fi greșită, întrucât aceasta din urmă s-a întemeiat pe costul terenului neamenajat și al amenajărilor efectuate pentru statul membru, presupunând că aceste costuri, din care a fost dedusă valoarea de 31 de milioane FRF achitată către Sempel, reprezintă valoarea presupusei subvenții.
- 65 În privința valorii terenului neamenajat, reclamanta consideră că toate cheltuielile angajate de orașul Orléans până cu doisprezece ani înainte de data la care terenul a fost cedat reclamantei nu reprezintă o indicație fiabilă a valorii terenului neamenajat în 1987. Reclamanta, făcând trimitere la scrisoarea sa din 24 decembrie 1999 și la scrisoarea Republicii Franceze din 21 februarie 2000, susține că, în aprecierea sa, Comisia ar fi trebuit să se bazeze pe controlul fiscal în temeiul căruia terenul neamenajat nu valora, în fapt, decât 5,55 FRF/mp în 1987 sau în 1988.
- 66 În privința argumentului Comisiei potrivit căruia aceasta putea să nu țină seama de controlul fiscal, întrucât fusese efectuat la șase ani după cesiunea în cauză, reclamanta evidențiază că acest control se raportează la valoarea terenului neamenajat la un moment relevant pentru scopurile urmărite de procedura în materie de ajutor de stat și că este întemeiat pe o evaluare realizată la acea dată. Reclamanta adaugă faptul că evaluarea terenului utilizată pentru controlul fiscal era adecvată în cadrul examinării presupusului ajutor de stat, întrucât era în mod vădit în interesul autorităților fiscale să stabilească o valoare a terenului care să fie cât mai ridicată posibil, pentru a reduce costurile amortizării uzinei pe care reclamanta ar fi putut să le invoce pentru calculul viitoarelor impozite pe venit.

- 67 Reclamanta precizează că eroarea vădită de apreciere invocată nu este constituită de eroarea săvârșită de către Comisie prin neluarea în seamă a evaluării din 1988 utilizată în cadrul controlului fiscal din 1993. Eroarea invocată este datorată mai degrabă faptului că evaluarea Comisiei avea la bază date în mod evident prea puțin convingătoare, în timp ce reclamanta ar fi furnizat informații alternative valabile, pe care Comisia nu le-ar fi examinat.
- 68 În opinia reclamantei, de vreme ce orașul Orléans era posesorul terenului în cauză din 1975 [considerentul (15) al deciziei atacate], nu era vorba despre un caz în care, în temeiul unui contract încheiat între un organ de stat și o întreprindere ce trebuia să primească un ajutor de stat, organul de stat consimțea să achiziționeze terenul pentru a-l ceda întreprinderii la un preț inferior celui de achiziționare. Într-un asemenea caz, evaluarea oricărui ajutor de stat s-ar efectua pe baza costului de achiziție a terenului de către organul de stat. În schimb, în speță, Comisia ar fi trebuit să determine valoarea terenului la data la care acesta a fost cedat către Scott.
- 69 Referitor la costurile de amenajare a terenului, Comisia ar fi asimilat în mod greșit costurile suportate de către Sempel pentru amenajarea terenului cu valoarea ajutorului. Or, din acordul Scott ar rezulta că autoritățile locale fuseseră de acord ca Sempel să efectueze lucrări asupra terenului în valoare maximă de 80 de milioane FRF. Ținându-se seama de acest plafon, supoziția Comisiei potrivit căreia 48/68 din fiecare franc cheltuit de Sempel creează un avantaj pentru reclamantă ar fi în mod vădit eronată și inechitabilă.
- 70 Mai mult, costurile suportate de către Sempel ar fi putut fi risipite sau ar fi putut fi angajate pentru realizarea unor lucrări care nu erau nici solicitate, nici în interesul societății Scott. De asemenea, ar fi putut constitui lucrări de infrastructură corespunzătoare celor asigurate în mod obișnuit de la bugetul de stat și, prin urmare, să nu reprezinte un ajutor [a se vedea considerentele (168) și (169) ale deciziei atacate].
- 71 Reclamanta mai adaugă că terenul în litigiu îi fusese cedat contra sumei de 31 de milioane FRF (respectiv 64 FRF/mp). În opinia reclamantei, aceasta reprezenta prețul pieței. În această privință, reclamanta arată că, în 1988, P & G a cumpărat terenul în suprafață de 48 de hectare și uzina la prețul real al pieței, și anume 27,653

milioane FRF. Prețul achitat de către P & G ar furniza o indicație a valorii terenului în litigiu în 1987 mai bună decât elementele pe care Comisia a ales să le ia în calcul.

72 În al doilea rând, reclamanta pretinde comiterea de erori vădite de apreciere de către Comisie în calculul quantumului ajutorului.

73 Astfel, decizia atacată ar conține o eroare de calcul, corectată de către Comisie după introducerea cererii (a se vedea punctul 15 de mai sus).

74 Pe de altă parte, Comisia ar fi comis o eroare vădită de apreciere prin stabilirea ratei dobânzii la 5,7 % în vederea calculării valorii actualizate a ajutorului în privința terenului în litigiu. În măsura în care Comisia evalua costul acestui ajutor pentru stat, ar fi trebuit să utilizeze rata dobânzii suportate în Franța de către organele aparținând efectiv sectorului public, cum este cazul Sempel, și anume o valoare inferioară celei plătite de sectorul privat pentru împrumuturile contractate de acesta din urmă.

75 Comisia subliniază, în primul rând, că reclamanta nu contestă că a respectat regulile generale privitoare la ordinul de furnizare a informațiilor (a se vedea articolul 13 din Regulamentul nr. 659/1999 și hotărârea Curții din 13 aprilie 1994, Germania și Pleuger Worthington/Comisia, C-324/90 și C-342/90, Rec., p. I-1173, punctul 26). Comisia mai adaugă că nu era obligată să comunice ordinul direct reclamantei, dat fiind că procedura ajutorului de stat se derulează exclusiv între Comisie și statul membru. Reclamanta ar fi avut ocazia să își prezinte observațiile ca urmare a deciziei de deschidere a procedurii și, în orice caz, ar fi avut posibilitatea de a furniza

informațiile lipsă ca urmare a comunicatului de presă privitor la ordinul de furnizare a informațiilor. Mai mult, cum se va demonstra în cele ce urmează, Comisia insistă asupra faptului că absența informațiilor menționate nu reprezintă o problemă importantă în speță.

76 Comisia subliniază că a urmărit să determine valoarea terenului neamenajat și a amenajărilor cedate reclamantei. În măsura în care Comisia s-a bazat pe costurile suportate de statul membru, aceasta a acționat astfel întrucât a constatat că această abordare conferea în speță un indicator fiabil al valorii probabile a terenului în litigiu cedat reclamantei.

77 În privința terenului neamenajat, Comisia ar fi urmărit stabilirea valorii acestuia la 31 august 1987, data încheierii acordului. În pofida faptului că nu a procedat la aplicarea retroactivă a Comunicării sale 97/C 209/03 privind elementele de ajutor de stat în vânzările de terenuri și clădiri de către autoritățile publice (JO 1997, C 209, p. 3, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 56) în cadrul deciziei atacate, Comisia ar fi aplicat abordarea sa „sistematică și logică” a articolului 87 alineatul (1) CE, astfel cum a fost expusă în comunicarea sus-amintită. Comisia subliniază în această privință că terenul în litigiu nu a fost vândut prin procedura ofertei necondiționate și că nicio evaluare independentă a acestuia nu a fost realizată cu prilejul vânzării către reclamantă. În atare împrejurări, Comisia susține că, pentru autoritățile publice, costul inițial al terenului reprezintă un „indicator important” al valorii terenului neamenajat.

78 Autoritățile franceze ar fi indicat Comisiei de trei ori pe parcursul procedurii faptul că, pentru terenul neamenajat, achiziționat între 1975 și 1987, costul mediu era stabilit la 15 FRF/mp (nota de subsol nr. 8 a deciziei atacate). Deși aceste autorități au fost în măsură să precizeze, prin scrisoarea lor din 3 noiembrie 1997, că 30 de hectare ar fi fost achiziționate la 1 iulie 1975, 32,5 hectare la 13 decembrie 1984 și 5,5 hectare la 18 septembrie 1987, acestea ar fi ales să nu furnizeze prețul fiecăreia dintre aceste achiziții. Comisia arată în această privință că nici actele de vânzare și nici vreun alt document doveditor al achizițiilor succesive ale terenurilor

neamenajate de către orașul Orléans nu i-au fost prezentate în cursul procedurii administrative. Comisia nu a fost informată cu privire la metoda utilizată pentru calculul prețului mediu de 15 FRF/mp. În plus, nu se cunosc cu precizie terenurile care, din totalitatea de 68 de hectare achiziționate de orașul Orléans, au fost în final transferate reclamantei pentru a forma parcela de 48 de hectare. În atare împrejurări, Comisia ar fi îndreptățită să conchidă că prețul indicat, și anume 15 FRF/mp, este aplicabil pentru o perioadă ce se extinde până în 1987 și, prin urmare, poate fi considerat drept un indicator suficient de recent și, în consecință, fiabil al valorii minime a terenului la momentul încheierii acordului Scott.

- 79 Mai mult, potrivit punctului 2.2 al procesului-verbal al ședinței consiliului municipal al orașului Orléans din 27 mai 1994, valoarea inițială a terenului neamenajat ar fi fost de 10,9 milioane FRF, corespunzând prețului „extrem de moderat” de 23 FRF/mp. Dat fiind că acest proces-verbal a fost încheiat anterior prezentei proceduri de către aceeași autoritate care a acordat ajutorul respectiv, Comisia consideră că acesta reprezintă o bază judicioasă și fiabilă pentru determinarea valorii terenului neamenajat. Comisia mai adaugă că din documentația de ofertă elaborată de orașul Orléans pentru reclamantă reiese că „valoarea terenului [neamenajat] în martie 1987 [era de] 20 de milioane de franci” (respectiv 50 de hectare la prețul de 40 FRF/mp).
- 80 Contrar celor afirmate de către reclamantă, autoritățile franceze nu ar fi invocat, prin scrisoarea lor din 21 februarie 2000, o evaluare a terenului neamenajat la 5,55 FRF/mp pe baza unui pretins control fiscal. Potrivit Comisiei, este vorba pur și simplu despre o informație destinată facilitării înțelegerii unui tabel, care nu este susținută de nicio probă scrisă, referitoare la anul 1993, la aproximativ șase ani după încheierea acordului Scott, și care ar contrazice alte declarații făcute de către autoritățile franceze în decursul procedurii, precum și declarația făcută de către consiliul municipal al orașului Orléans în cadrul deliberărilor din 1994. Pe cale de consecință, Comisia nu ar fi săvârșit nicio eroare optând să nu deducă din pasajul la care face trimitere reclamanta ca fiind cert faptul că valoarea terenului neamenajat se ridică la 5,55 FRF/mp.
- 81 Reclamanta susține pentru prima oară în cadrul replicii că scrisoarea din 24 decembrie 1999 ar conține o estimare a terenului neamenajat care ar fi fost efectuată

în 1988 (a se vedea punctul 65 de mai sus). Potrivit Comisiei, argumentele de fapt noi cuprinse în replică sunt inadmisibile pentru aceleași motive ca acelea referitoare la scrisoarea din 24 decembrie 1999. În această privință, Comisia arată că nici scrisoarea menționată nu permite identificarea vreunei referiri la o estimare care ar fi fost efectuată în 1988.

82 În afară de faptul că scrisoarea respectivă ar fi inadmisibilă, Comisia susține că aceasta trebuie să fie respinsă pe fond. În primul rând, reclamanta nu ar fi furnizat niciun document care să vină în sprijinul afirmației potrivit căreia o asemenea estimare a fost efectuată în 1988 pe baza valorii terenului neamenajat în 1987 și nu ar fi oferit nicio precizare referitoare la legea sau la reglementarea în temeiul căreia o asemenea estimare poate fi considerată ca fiind efectuată. În al doilea rând, Comisia consideră că administrația financiară locală ar putea să atribuie valori simbolice și fictive în esență unor terenuri pentru a determina aplicarea impozitelor locale asupra acestora, valorile amintite neaflându-se decât într-un raport limitat sau chiar în niciun raport cu valoarea reală a terenurilor pe piață. În al treilea rând, contrar celor susținute de reclamantă, nu ar exista niciun temei pentru a conchide că administrația financiară ar fi atribuit terenului valoarea cea mai ridicată posibil pentru a limita la maximum valoarea amenajărilor, reducerea costurilor de amortizare ale reclamantei și sporirea, astfel, a impozitului de plătit de către aceasta din urmă. În al patrulea rând, Comisia consideră că o evaluare efectuată de către administrația financiară nu exclude în mod necesar orice componentă de ajutor de stat.

83 Pe de altă parte, Comisia contestă afirmația reclamantei potrivit căreia orașul Orléans se afla în posesia terenului neamenajat din 1975. Astfel cum a fost indicat la punctul 78 de mai sus, autoritățile franceze ar fi indicat că 30 de hectare ar fi fost achiziționate la 1 iulie 1975, 32,5 hectare la 13 decembrie 1984 (cu puțin mai mult de doi ani înainte de oferta adresată către Scott) și 5,5 hectare la 18 septembrie 1987, respectiv ulterior încheierii acordului Scott și a convenției Sempel. Prin urmare, potrivit raționamentului reclamantei înseși (a se vedea punctul 68 de mai sus), ar fi vorba despre o situație în care Comisia avea dreptate să țină seama de prețul pe care statul ar fi trebuit să îl plătească pentru achiziționarea terenului neamenajat. Comisia mai adaugă faptul că Republica Franceză a decis să nu comunice Comisiei nici detaliile privitoare la partea de teren transferată în final reclamantei și nici metoda de calcul al prețului mediu.

- 84 În privința amenajărilor, Comisia ar fi ordonat autorităților franceze, prin decizie, să furnizeze explicații detaliate, precum și documente care să indice în amănunt lucrările efectuate de către Sempel și costul real al acestora. Aceste date nu ar fi fost niciodată furnizate Comisiei în cursul procedurii administrative.
- 85 Mai mult, reclamanta nu ar fi dat nicio explicație cu privire la valoarea pe care o consideră ca fiind cuantumul real al amenajărilor cedate acesteia. Astfel cum s-a explicat la punctul 77 de mai sus, în lipsa unei proceduri adecvate de ofertă sau a unei evaluări de către un expert independent anterioare negocierilor ce au precedat vânzarea, costul pentru statul membru reprezintă un bun indicator al valorii amenajărilor cesionate reclamantei, și anume 89,1 milioane FRF. În această privință, Comisia precizează că a utilizat bilanțul de lichidare a Sempel, și anume proba cu înregistrări cea mai fiabilă (în acest caz, certificată) de care dispunea, deducând costurile financiare suportate de Sempel, TVA, precum și costurile de infrastructură publică, de comun acord cu autoritățile franceze [considerentele (89) și (171) ale deciziei atacate]. Pe baza acestui bilanț, Comisia ar fi determinat valoarea totală a amenajărilor. Contrar celor susținute de reclamantă, valoarea amenajărilor cedate acesteia din urmă ar depinde de lucrările efectiv realizate de către Sempel, iar nu de termenii acordului Scott.
- 86 Comisia arată că, potrivit procesului-verbal al ședinței consiliului municipal al orașului Orléans din 27 mai 1994, costul total al operațiunii pentru orașul Orléans și departamentul Loiret, cuprinzând terenul și amenajările, se ridica fie la valoarea de 84,482274 milioane FRF, fie la cea de 92,531048 milioane FRF (punctul 2.2).
- 87 Comisia consideră că prețul de achiziționare plătit în 1998 de P & G (a se vedea punctul 71 de mai sus) nu oferea o indicație privind valoarea amenajărilor realizate în 1987 mai bună decât celelalte elemente de probă în posesia cărora se găsea și care au fost descrise în decizia atacată. Comisia atrage atenția asupra faptului că, pe durata întregii proceduri, reclamanta s-a plâns de comiterea unei injustiții pe motiv că KC ar fi achitat un preț ridicat pentru achiziționarea Scott, însă, la momentul

vânzării de către Scott a activelor sale, prețul de achiziționare nu cuprindea nicio valoare care să reflecte componenta de ajutor în cauză. Acest argument ar însemna să se admită că prețul de vânzare către P & G reflecta o evaluare a activelor profund afectată, încă de la bun început, de existența însăși a ajutorului în cauză. Comisia consideră că reclamanta nu poate rămâne „și cu slănina în pod, și cu buzele unse”: fie P & G ar fi „plătit” Scott pentru ajutor, caz în care nu ar fi injustă recuperarea sa de la Scott, fie prețul achitat de către P & G – și prețul la care Scott putea și era dispus să vândă – ar fi fost de la bun început profund afectat prin acordarea ajutorului, ipoteză în care nu ar putea nicidecum să servească drept bază de calcul al valorii reale a terenului și al amenajărilor în 1987.

- 88 Comisia amintește, în plus, că a ordonat autorităților franceze să îi furnizeze informații mai detaliate [considerentele (97) și (168) ale deciziei atacate].
- 89 În al doilea rând, Comisia admite existența unei erori de calcul în cadrul deciziei atacate (a se vedea punctul 73 de mai sus) și arată că a adoptat în consecință măsurile necesare pentru corectarea erorii amintite (a se vedea punctul 15 de mai sus).
- 90 Argumentul reclamantei potrivit căruia abordarea Comisiei ar prezenta o lipsă de coerență și că aceasta ar fi trebuit să utilizeze rata dobânzii suportate de către Sempel (a se vedea punctul 74 de mai sus) trebuie respins. Comisia a utilizat corect dobânda de 5,6 % prevăzută de comunicarea sa privind metoda de stabilire a dobânzilor de referință și de actualizare pentru calculul cuantumului de rambursat în temeiul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ilegal.

Aprecierea Tribunalului

- 91 Întrucât noțiunea de ajutor de stat are un caracter juridic și trebuie interpretată pe baza unor elemente obiective, în principiu și având în vedere atât elementele

concrete ale litigiului cu care este sesizată, cât și caracterul tehnic sau complex al aprecierilor efectuate de Comisie, instanța comunitară este chemată să exercite un control complet în ceea ce privește chestiunea dacă o măsură intră în domeniul de aplicare al articolului 87 alineatul (1) CE (hotărârea Curții din 16 mai 2000, Franța/Ladbroke Racing și Comisia, C-83/98 P, Rec., p. I-3271, punctul 25, și hotărârea Tribunalului din 17 octombrie 2002, Linde/Comisia, T-98/00, Rec., p. II-3961, punctul 40).

- 92 Reprezintă avantaje în sensul articolului 87 alineatul (1) CE intervențiile care, sub diverse forme, micșorează cheltuielile care grevează în mod obișnuit bugetul unei întreprinderi și care, prin aceasta, sunt asemănătoare unei subvenții (a se vedea hotărârea Curții din 23 februarie 1961, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Înalta Autoritate*, 30/59, Rec., p. 3, 39, și hotărârea Curții din 8 mai 2003, *Italia și SIM 2 Multimedia/Comisia*, C-328/99 și C-399/00, Rec., p. I-4035, punctul 35), cum ar fi, în special, furnizarea de bunuri sau de servicii în condiții preferențiale (hotărârea Curții din 20 noiembrie 2003, *GEMO*, C-126/01, Rec., p. I-13769, punctul 29; a se vedea de asemenea hotărârea Curții din 2 februarie 1988, *Van der Kooy și alții/Comisia*, 67/85, 68/85 și 70/85, Rec., p. 219, punctele 28 și 29).
- 93 Aplicat în cazul vânzării de către o autoritate publică a unui teren către o întreprindere, acest principiu are drept consecință necesitatea de a determina, în special, dacă prețul de vânzare nu ar fi putut fi obținut de cumpărător în condiții normale de piață (a se vedea în acest sens hotărârea Tribunalului din 6 martie 2002, *Diputación Foral de Álava și alții/Comisia*, T-127/99, T-129/99 și T-148/99, Rec., p. II-1275, punctul 73). La determinarea prețului pieței, Comisia trebuie să țină seama de caracterul aleatoriu pe care îl poate avea determinarea retrospectivă a unor asemenea prețuri ale pieței (hotărârea Tribunalului din 16 septembrie 2004, *Valmont/Comisia*, T-274/01, Rec., p. II-3145, punctul 45).
- 94 De asemenea, trebuie subliniat că, potrivit unei jurisprudențe constante, obiectivul urmărit de către Comisie atunci când solicită recuperarea unui ajutor ilegal este de a determina pierderea de către beneficiarul ajutorului a avantajului de care a profitat pe piață față de concurenții săi și de a restabili situația anterioară acordării ajutorului

(a se vedea în acest sens hotărârea Curții Tubemeuse, punctul 58 de mai sus, punctul 66, și hotărârea Curții din 4 aprilie 1995, Comisia/Italia, C-348/93, Rec., p. I-673, punctul 27). Astfel, recuperarea ajutoarelor ilegale nu poate constitui o sancțiune neprevăzută de dreptul comunitar, chiar dacă este pusă în aplicare la mult timp după acordarea ajutorului respectiv (hotărârea Curții din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, C-75/97, Rec., p. I-3671, punctul 65, și hotărârea Tribunalului din 29 septembrie 2000, CETM/Comisia, T-55/99, Rec., p. II-3207, punctul 164). Altfel spus, deciziile adoptate în domeniul ajutoarelor de stat prin care Comisia dispune recuperarea acestora reprezintă măsuri de restabilire a situației anterioare și nu au un caracter penal.

95 Cu toate acestea, în cazul în care Comisia decide să ordone recuperarea unui quantum determinat, aceasta trebuie, potrivit obligației de examinare cu diligență și imparțialitate a unui dosar în cadrul articolului 88 CE (hotărârea Sytraval, punctul 56 de mai sus, punctul 62, și hotărârea Westdeutsche Landesbank Girozentrale și Land Nordrhein-Westfalen/Comisia, punctul 56 de mai sus, punctul 167), să determine, în cel mai precis mod posibil ținând seama de împrejurările cauzei, valoarea ajutorului de care a beneficiat întreprinderea. Pe de o parte, restabilind situația anterioară acordării ajutorului, Comisia este obligată să se asigure că avantajul real produs de ajutor este eliminat și să ordone, astfel, recuperarea integralității ajutorului. Aceasta nu poate, din dorința de a arăta clemență față de beneficiar, să ordone recuperarea unei sume inferioare valorii ajutorului primit de acesta din urmă. Pe de altă parte, Comisia nu este abilitată, pentru a-și face cunoscută dezaprobarea cu privire la gravitatea ilegalității comise, să ordone recuperarea unui quantum superior valorii ajutorului primit de către beneficiar.

96 În această privință, trebuie adăugat că nu se poate imputa Comisiei efectuarea unei evaluări aproximative. Într-adevăr, fiind vorba de un ajutor nenotificat, este posibil ca, în împrejurările cauzei, și mai cu seamă în cazul în care s-a scurs o perioadă îndelungată de la momentul vânzării unui teren, Comisia să se confrunte cu dificultăți în stabilirea valorii exacte a ajutorului. Asemenea împrejurări pot fi avute în vedere la aprecierea legalității deciziei Comisiei și mai cu seamă a problemei dacă în etapa investigării prevăzute la articolul 88 alineatul (2) CE Comisia a acționat cu diligență. Nu este mai puțin adevărat că problema esențială a evaluării ajutorului

reprezintă o chestiune de fapt asupra căreia instanța comunitară trebuie să exercite un control complet. Simplul fapt că poate fi determinată să efectueze o evaluare aproximativă în funcție de împrejurările cauzei nu conferă Comisiei o marjă de apreciere în privința determinării cuantumului a cărui recuperare o ordonă.

- 97 În speță, reclamanta insistă asupra faptului că prețul pe care l-a plătit pentru terenul în litigiu, și anume 31 de milioane FRF, reprezenta valoarea de piață a bunului în 1987, la data încheierii convenției Sempel.
- 98 Or, în cadrul deciziei atacate, Comisia a conchis că autoritățile franceze vânduseră terenul în litigiu către Scott contra unui preț preferențial și a fixat valoarea terenului la 70,588 milioane FRF. Comisia a stabilit acest quantum nu prin raportare la o estimare a prețului unei eventuale vânzări a terenului în litigiu pe piață în 1987, ci bazându-se pe costurile suportate de către autoritățile publice în cauză (a se vedea punctele 17-20 de mai sus).
- 99 Comisia susține că era abilitată și chiar obligată să se bazeze pe costurile suportate de către autoritățile franceze. Pe de o parte, această abordare ar oferi o indicație fiabilă a valorii probabile a terenului și a amenajărilor cedate reclamantei. Pe de altă parte, Comisia subliniază în decizia atacată [a se vedea în special considerentele (97)-(99)] că Republica Franceză nu a cooperat în cursul procedurii administrative, că s-a comportat de o manieră temporizatoare și, mai ales, că nu a furnizat toate informațiile necesare în vederea determinării valorii ajutorului de stat, în pofida ordinului de furnizare a informațiilor adoptat în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 (a se vedea punctul 10 de mai sus).

- 100 În aceste împrejurări și în lumina jurisprudenței menționate la punctele 91-95 de mai sus, revine Tribunalului competența de a verifica în ce măsură Comisia a procedat la examinarea dosarului evaluând, cu toată atenția datorată, elementele de fapt în cauză și mai cu seamă de a aprecia dacă valoarea atribuită de Comisie prin decizia atacată terenului în litigiu la momentul evaluării cuantumului avantajului ilegal corespunde, cu suficientă precizie, prețului pieței din 1987.
- 101 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că este cert faptul că, în privința calculului cuantumului ajutorului în cadrul primei versiuni a deciziei atacate, Comisia a comis o eroare materială care a fost corectată ulterior introducerii prezentei acțiuni. În această primă versiune a deciziei, Comisia a luat ca punct de plecare costul operațiunii de vânzare a întregului teren de 68 de hectare, din care a dedus cele 31 de milioane FRF achitate de către reclamantă. Apoi, a înmulțit suma astfel obținută cu 48/68 pentru a ilustra faptul că Scott achiziționase numai 48 de hectare. Potrivit acestui calcul, exista un ajutor în valoare de 48,7 milioane FRF (7,42 milioane de euro), adică, în valoare actualizată, 100 de milioane FRF (15,2 milioane de euro), referitor la prețul preferențial al terenului în litigiu.
- 102 Or, Comisia a efectuat un calcul eronat atribuind către Scott numai 48/68 din cele 31 de milioane de FRE, iar nu întreaga sumă. Aceasta a admis eroarea și, în versiunea corectată a deciziei atacate, a conchis că ajutorul se ridica la suma de 39,58 milioane FRE, corespunzând valorii actualizate de 80,77 milioane FRE.
- 103 Odată corectată această eroare de către Comisie ulterior introducerii prezentei acțiuni, ea nu ar mai putea reprezenta în sine un motiv de anulare a deciziei atacate. Totuși, aceasta este de natură să dea naștere unei duble observații. Mai întâi, permite ridicarea unor semne de întrebare în privința rațiunilor care au condus Comisia, în cursul investigării, la comiterea unei erori de o asemenea gravitate. Apoi, mai cu seamă, comiterea unei asemenea erori accentuează necesitatea ca Tribunalul să controleze meticolos toate celelalte aspecte ale calculului ajutorului.

104 Prin urmare, trebuie să se examineze abordarea Comisiei în stabilirea valorii terenului în litigiu în cadrul deciziei atacate.

— Cu privire la erorile de metodă și de calcul din cadrul deciziei atacate

105 Mai întâi, trebuie amintit că, în cadrul aprecierii valorii unui ajutor sub forma vânzării unui teren la un preț pretins preferențial, se aplică principiul investitorului privat care operează în cadrul unei economii de piață. Prin urmare, valoarea ajutorului este egală cu diferența dintre ceea ce a fost în fapt plătit de beneficiar și ceea ce acesta ar fi trebuit să plătească la acel moment în condiții normale de piață pentru achiziționarea unui teren echivalent de la un vânzător din sectorul privat.

106 Or, Comisia admite în speță că s-a bazat pe costurile suportate de către autoritățile franceze pentru evaluarea cuantumului ajutorului (a se vedea punctul 76 de mai sus). Într-adevăr, Comisia nu se întemeiază, în cadrul deciziei atacate, pe nicio estimare directă și independentă a valorii pe piață, în 1987, a terenului în litigiu. În schimb, se întemeiază pe costul terenului în litigiu așa cum a fost acesta achitat de către autoritățile în cauză. Deși cheltuielile de achiziționare și de amenajare pot furniza o indicație secundară sau indirectă a valorii terenului în litigiu, asemenea elemente nu constituie cea mai bună probă a valorii amintite. Aplicarea principiului investitorului privat implică, într-adevăr, estimarea prețului de vânzare care ar fi putut fi obținut pentru terenul în litigiu dacă acesta ar fi fost vândut în luna august 1987 în condiții normale de piață. Acest preț nu este în mod necesar determinat de cheltuielile suportate de către vânzător, întrucât este susceptibil de a fi influențat de numeroși factori, printre care echilibrul între cerere și ofertă de la momentul vânzării. Altfel spus, cheltuielile suportate de autoritățile franceze timp de doisprezece ani pentru cumpărarea terenului neamenajat (a se vedea punctul 17 de mai sus) și amenajarea acestuia nu reprezintă în mod necesar valoarea sa pe piață în luna august 1987.

107 Comisia justifică utilizarea unei evaluări fondate pe cheltuielile suportate de autoritățile franceze afirmând că, spre deosebire de abordarea sa „sistematică și logică” urmată în aplicarea articolului 87 alineatul (1) CE, expusă ulterior în Comunicarea sa 97/C 209/03 privind elementele de ajutor de stat în vânzările de terenuri și clădiri de către autoritățile publice, autoritățile franceze nu au vândut terenul în litigiu în cadrul unei proceduri de ofertă necondiționată și nu au recurs la o evaluare independentă a terenului în litigiu cu ocazia vânzării către reclamantă (a se vedea punctele 77 și 85 de mai sus). În aceste împrejurări, Comisia consideră că ar fi fost îndreptățită să se bazeze pe cheltuielile suportate de către autoritățile în cauză pentru a determina valoarea terenului în litigiu.

108 Or, faptul că autoritățile franceze nu au determinat, în 1987, valoarea bunului printr-o cerere de ofertă sau pe baza unei evaluări independente a terenului în litigiu anterior vânzării acestuia către Scott nu exonerează Comisia de obligația ce îi revine ca, în cadrul investigării efectuate în temeiul articolului 88 alineatul (2) CE, să determine valoarea bunului potrivit metodei celei mai fiabile. Într-adevăr, contrar celor susținute de către Comisie, aceasta nu a urmat abordarea sistematică și logică enunțată în comunicarea din 1997, ci a avut în vedere în mod direct cheltuielile istorice de achiziție și de amenajare a terenului în litigiu suportate de către autoritățile franceze, fără a lua în considerare posibilitatea comandării unei evaluări independente (a se vedea punctele 137 și 138 de mai jos).

109 Pe de altă parte, chiar admitând existența dreptului Comisiei de a se baza în mod exclusiv pe cheltuielile suportate de către autoritățile amintite pentru stabilirea valorii terenului în litigiu, Tribunalul consideră că abordarea acesteia în privința evaluării terenului neamenajat este eronată, întrucât pe de o parte a comis o a doua eroare de calcul în această privință, iar pe de altă parte s-a bazat pe date imprecise relative la cheltuielile în discuție.

110 În primul rând, în decizia atacată, Comisia constată că cele 68 de hectare în cauză, „la acea dată, terenuri agricole, fuseseră deja achiziționate, între 1975 și 1987, de

orașul [Orléans] la un preț de 16 FRF/mp (2,4 euro/mp), revenind la un total de 10,9 milioane FRF (1,7 milioane de euro)” [considerentul (15)]. Aceasta se bazează, în această privință, pe punctul 2.2 din procesul-verbal al deliberărilor consiliului municipal al orașului Orléans din 27 mai 1994. Cu toate acestea, reiese din procesul-verbal în cauză că suma de 10,9 milioane FRF corespundea costului terenului neamenajat în suprafață de 48 de hectare cedat către Scott, iar nu al terenului de 68 de hectare. Prin urmare, contrar calculului Comisiei, costul terenului neamenajat era de 23 FRF/mp, ceea ce înseamnă cu aproape 50 % mai mult decât 16 FRF/mp. Astfel, Comisia a săvârșit o eroare de calcul.

- 111 Prin urmare, Comisia nu ar fi trebuit ca, efectuând calculul valorii avantajului de care a profitat Scott, să dividă suma de 10,9 milioane FRF între terenul de 48 de hectare și cel de 20 de hectare [considerentul (170) al deciziei atacate], ci să o asocieze în totalitate terenului de 48 de hectare. Împrejurarea că această eroare este favorabilă societății Scott nu face ca ea să devină scuzabilă. Comisia era obligată să stabilească, în măsura posibilului, valoarea reală a ajutorului în cauză și să ordone recuperarea acestuia (a se vedea jurisprudența amintită la punctul 95 de mai sus).
- 112 Prin urmare, Comisia s-a înșelat de asemenea în măsura în care a considerat că evaluarea terenului neamenajat la 16 FRF/mp era confirmată de prețul mediu de cumpărare de 15 FRF/mp pentru cele 68 de hectare indicat de către autoritățile franceze în cadrul procedurii administrative [considerentul (15) al deciziei atacate și nota de subsol nr. 8].
- 113 În condițiile în care Comisia nu ar fi concluzionat în mod greșit că prețul aferent celor 48 de hectare era de 16 FRF/mp, se poate presupune că ar fi remarcat discrepanța importantă dintre valorile de 15 FRF/mp și, respectiv, 23 FRF/mp și, ca urmare, și-ar fi pus problema fiabilității informațiilor referitoare la costul terenului neamenajat.

- 114 În cel de al doilea rând, cu privire la utilizarea unor date imprecise referitoare la costul terenului neamenajat, Comisia s-a bazat, cel puțin în parte, pe prețul mediu de 15 FRF/mp plătit de autoritățile franceze pentru cele 68 de hectare de teren neamenajat achiziționate la 1 iulie 1975 (30 de hectare), la 13 decembrie 1984 (32,5 hectare) și la 18 septembrie 1987 (5,5 hectare). Într-adevăr, Comisia a indicat de mai multe ori în cadrul ședinței că avusese în vedere prețul mediu de 15 FRF/mp ca valoare a terenului neamenajat.
- 115 Cu toate acestea, Comisia nu a procedat la verificarea prețului de achiziție a fiecăreia dintre parcelele în cauză. În schimb, aceasta a utilizat un preț mediu, alcătuit din costurile de achiziție în 1975, în 1984 și în 1987, ceea ce nu conduce în mod necesar la aflarea valorii de piață a terenului neamenajat în 1987. În special – și contrar celor susținute de către Comisie (a se vedea punctul 78 de mai sus) –, prețul parcelelor de 30 și de 32,5 hectare, achiziționate în 1975 și, respectiv, în 1984 nu reprezintă în mod necesar valoarea terenului neamenajat în 1987, potrivit principiului investitorului privat. Cu privire la acest aspect, trebuie subliniat că, potrivit Comunicării 97/C 209/03 a Comisiei privind elementele de ajutor de stat în vânzările de terenuri și clădiri de către autoritățile publice, „[c]osturile inițiale suportate de autoritățile publice pentru achiziționarea unui teren și a unor clădiri sunt un parametru al valorii de piață, cu excepția cazului în care a trecut o perioadă semnificativă între data achiziției și cea a vânzării terenului și a clădirilor în cauză” [punctul II 2, litera (d)]. Chiar utilizând abordarea Comisiei, astfel cum a fost aceasta expusă în cadrul comunicării, Comisia nu era îndreptățită, cu certitudine, să recurgă la luarea în calcul a costurilor de achiziționare a parcelei cumpărate în 1975.
- 116 În schimb, prețul de achiziționare a celor 5,5 hectare cumpărate la data vânzării în litigiu în 1987 ar fi putut furniza o indicație a prețului pe metru pătrat al terenului neamenajat în discuție la data respectivă, cu condiția, desigur, a verificării împrejurărilor și a condițiilor aferente vânzării în cauză. Or, în loc să încerce să obțină această informație (a se vedea în acest sens punctele 151-153 de mai jos), Comisia s-a întemeiat pe informații cu caracter secundar.
- 117 Mai mult, dosarul nu indică ce parte anume din cele 68 de hectare a fost vândută către Scott și, mai cu seamă, care este raportul dintre cele trei suprafețe achiziționate în 1975, în 1984 și în 1987 și cele 48 de hectare achiziționate de către Scott în 1987.

- 118 Comisia evidențiază de mai multe ori în înscrisurile sale (a se vedea punctul 79 de mai sus), și în particular în răspunsurile date la întrebările Tribunalului, că suma de 10,9 milioane FRF menționată în procesul-verbal al deliberărilor consiliului municipal al orașului Orléans din 27 mai 1994 are mai degrabă legătură cu valoarea inițială, „extrem de moderată”, a terenului neamenajat de 48 de hectare decât cu prețul acestuia. Independent de faptul că prin decizia atacată Comisia a considerat în mod greșit că suma de 10,9 milioane FRF avea în vedere cele 68 de hectare (a se vedea punctul 110 de mai sus), trebuie subliniat că punctul 2.2 al procesului-verbal reprezintă, de fapt, un rezumat foarte concis și lipsit de explicații detaliate ale „costului operațiunii”, mai cu seamă al valorii de 10,9 milioane FRF aferente achiziționării terenului neamenajat, care constituia „valoarea inițială a terenului”. Comisia însăși a indicat în decizia atacată că era vorba despre „prețul de cumpărare” sau despre „costul” terenului neamenajat pentru autoritățile franceze [considerențele (20), (157), (161) și (170)].
- 119 Într-adevăr, Comisia nu dispunea de nicio indicație privitoare la împrejurările în care cele trei parcele alcătuind un total de 68 de hectare fuseseră achiziționate de orașul Orléans. Termenii contractuali ai achiziției rămân de asemenea necunoscuți. În special, Comisia nu cunoștea faptul dacă parcelele respective fuseseră achiziționate ca urmare a unei negocieri sau a unui ordin de expropriere pentru cauză de utilitate publică. În această ultimă ipoteză, este posibil ca suma de 10,9 milioane FRF să fi cuprins o despăgubire de expropriere în favoarea foștilor proprietari ai acestor terenuri, inclusiv pentru încetarea activităților agricole pe terenurile în cauză, ori alte costuri de achiziție suportate de stat, care depășesc valoarea de piață veritabilă a terenului neamenajat.
- 120 Mai mult, trebuie arătat că din dosarul cauzei reiese că au fost ignorate de către Comisie o serie de fapte relevante în privința evaluării amenajărilor terenului în cauză. În special, acordul Scott (a se vedea punctele 2 și 3 de mai sus) prevedea că Scott urma să plătească un preț de 31 de milioane de euro pentru terenul în litigiu, inclusiv pentru construirea unei uzine de 30 000 mp. Or, potrivit procesului-verbal al deliberărilor consiliului municipal al orașului Orléans din 27 mai 1994, o „uzină de aproximativ 54 000 mp a fost construită (în locul celor 30 000 mp inițial prevăzuți)”. Această discrepanță nu a fost menționată în decizia atacată și, aparent,

nu a fost luată în considerare de către Comisie în cadrul examinării dosarului. Dacă aceasta din urmă ar fi ținut seama de acest fapt, este permis să se presupună că ar fi pus sub semnul întrebării fiabilitatea evaluării metrului pătrat de teren în litigiu pe care o efectuase.

121 În plus, de la articolul 4 al acordului Scott reiese că reclamata s-a angajat să achiziționeze terenul în litigiu contra sumei de 31 de milioane FRF și că Sempel urma să efectueze pe acesta lucrări „în valoare maximă de 80 [de milioane FRF]”. Cu toate acestea, potrivit bilanțului de lichidare a Sempel transmis Comisiei de către autoritățile franceze la 6 octombrie 1999, costul total suportat de către Sempel pentru operațiunile de amenajare a terenului s-a ridicat la 140,4 milioane FRF. Împrejurarea că lucrările de amenajare au costat 140,4 milioane FRF, în locul „sumei maxime de 80 [de milioane FRF]” prevăzute de acordul Scott, respectiv o depășire cu 75,5 %, ar fi trebuit să indice Comisiei că aceste costuri suportate de către Sempel nu constituie în mod necesar un element care ilustrează valoarea de piață a terenului în litigiu. În această privință, și potrivit criticilor aduse de Scott Comisiei, bilanțul de lichidare a Sempel nu este menționat în decizia de deschidere a procedurii. Comisia ar fi trebuit cel puțin să își pună problema discrepantei dintre suma de 140,4 milioane FRF și cea de 80 de milioane FRF prevăzută de acordul Scott.

122 Dosarul nu face vorbire despre faptul dacă depășirea cheltuielilor astfel suportate de către Sempel s-ar datora construirii unei uzine de aproape două ori mai mare decât cea inițial prevăzută sau dacă rezultă din depășirea costurilor din cauza ineficienței societății Sempel ori a irosirii unor sume ce nu au determinat sporirea valorii terenului. Întrebate fiind cu privire la acest aspect de către Tribunal cu prilejul ședinței, părțile nu au fost în măsură să precizeze dacă mărirea dimensiunilor fabricii era rezultatul voinței de a acorda societății Scott un ajutor de stat și mai important sau al unei erori lipsite de importanță în construirea uzinei.

123 Rezultă din argumentele de mai sus că stabilirea de către Comisie a valorii de piață a terenului în litigiu în 1987 era afectată de o serie de erori.

— Cu privire la informațiile neluate în considerare de către Comisie

- 124 Trebuie subliniat că, la finalul procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 88 alineatul (2) CE, și anume la începutul anului 2000, Comisia era sau ar fi trebuit să fie informată asupra mai multor alți indicatori ai valorii de piață a terenului în litigiu, inclusiv asupra existenței altor evaluări ale acestuia. Cu toate acestea și în pofida faptului că nu dispunea decât de informații imprecise privind costurile de cumpărare ale terenului neamenajat, Comisia nu și-a pus problema eventualei pertinente a indicațiilor în cauză.
- 125 Mai întâi, în scrisoarea din 24 decembrie 1999, care ar fi trebuit să fie luată în considerare de către Comisie (a se vedea punctele 51-63 de mai sus), Scott a invocat o evaluare a terenului neamenajat de 5,5 FRF/mp, stabilită de către administrația financiară franceză cu ocazia vânzării terenului de către orașul Orléans către Sempel, în 1987. Autoritățile franceze au făcut la rândul lor trimitere la această evaluare în cadrul scrisorii din 21 februarie 2000 (a se vedea punctul 13 de mai sus). Administrația ar fi reținut această evaluare în 1993, când Scott a făcut obiectul unui control fiscal. Desigur, astfel cum a indicat și Comisia (a se vedea punctul 82 de mai sus), nu este de la sine înțeles faptul că valoarea reținută în cadrul unui control fiscal demonstrează valoarea de piață a unui teren. Totuși, este vorba, la prima vedere, de o evaluare a terenului neamenajat realizată la acea dată de către o autoritate independentă și cu privire la care Comisia ar fi trebuit cel puțin să se intereseze. Or, decizia atacată nu face nicio referire la cifra de 5,5 FRF/mp.
- 126 De asemenea, Scott a invocat în aceeași scrisoare o expertiză a terenului în litigiu efectuată de biroul de experți Galtier, care, în 1996, dată la care Comisia nu deschisese încă investigarea privitoare la preținsele ajutoare acordate către Scott, ar fi evaluat la suma de 40,6 milioane FRF prețul terenului în litigiu, pe care Scott îl achiziționase contra sumei de 31 de milioane FRF de la Sempel, în 1987. Trebuie amintit că, în decizia atacată, Comisia a considerat că acest teren, astfel cum fusese amenajat, valora 70,588 milioane FRF (a se vedea punctul 20 de mai sus). Scott a propus, în scrisoarea din 24 decembrie 1999, furnizarea unei copii a raportului Galtier către Comisie.

- 127 Mai mult, Scott face trimitere la o evaluare efectuată de către expertul evaluator al aporturilor societăților Scott și KC, desemnat de către Tribunal de commerce din Nanterre, căruia îi fusese solicitat, în temeiul legii, să atribuie o valoare de piață fiecărui activ vândut către P & G (a se vedea punctul 14 de mai sus). Expertul evaluator ar fi atribuit activelor în cauză o valoare și mai scăzută decât cea stabilită de cabinetul Galtier. Scott a atașat scrisorii sale din 24 decembrie 1999 două tabele ce rezumă evaluările mai multora dintre activele în cauză.
- 128 Trebuie adăugat că, în scrisoarea din 21 februarie 2000, autoritățile franceze au invocat de asemenea evaluările menționate și au atașat, la rândul lor, aceleași tabele ca și cele anexate la scrisoarea societății Scott din 24 decembrie 1999. Or, Comisia nici nu a solicitat autorităților franceze să furnizeze evaluările menționate, nici nu a adresat aceluiași autorități întrebări cu privire la împrejurările în care fuseseră stabilite acestea.
- 129 Comisia indică mai multe rațiuni pentru care nu a considerat aceste evaluări ca fiind relevante în speță.
- 130 În înscrisurile sale, precum și în răspunsurile date la întrebările adresate de Tribunal, aceasta susține că Scott nu a adus argumente în cadrul acestei acțiuni cu privire la absența rapoartelor în cauză și că, prin urmare, Tribunalul nu poate anula decizia atacată pentru acest motiv. De asemenea, Comisia susține că reclamanta a invocat evaluarea efectuată de administrația financiară franceză numai în cadrul replicii și că argumentul său cu privire la acest aspect ar fi, prin urmare, inadmisibil (a se vedea punctul 81 de mai sus).
- 131 Or, Scott a evidențiat o eroare privind aprecierea valorii terenului în litigiu efectuată de către Comisie și a subliniat lipsa de atenție a Comisiei în examinarea dosarului (a se vedea punctele 64-71 de mai sus). Având în vedere că este contestată stabilirea valorii terenului în litigiu, îi revine Tribunalului sarcina de a efectua un control

complet asupra acestei chestiuni (a se vedea punctul 91 de mai sus). Mai mult, reclamanta era îndreptățită să facă precizări cu privire la acest aspect în cadrul replicii sale, inclusiv prin invocarea evaluării terenului neamenajat efectuată de către administrația financiară franceză.

132 În opinia Comisiei, existența acestor evaluări a fost invocată tardiv în cadrul procedurii. Comisia nici măcar nu ar fi primit probele cu înscrisuri necesare. Această argumentație nu poate fi admisă. Întrucât permisesse delegației franceze să depună observații după întâlnirea din 7 decembrie 1999, Comisia era obligată să examineze aceste observații în integralitatea lor. Potrivit obligației sale de examinare cu diligență și imparțialitate a unui dosar în cadrul articolului 88 CE, Comisia ar fi trebuit să examineze informațiile în cauză și să solicite prezentarea acestor evaluări propuse de Scott.

133 Comisia pretinde că evaluările amintite nu ar fi fost utile. Pe de o parte, amenajările ar fi fost „destinate anume” pentru Scott, iar evaluările în cauză nu ar constitui o bază fiabilă pentru calculul valorii ajutorului acordat către Scott. Pe de altă parte, evaluările menționate ar fi fost realizate la mai mulți ani după momentul vânzării în litigiu și, ca atare, nu ar fi putut indica în mod fiabil valoarea terenului în litigiu.

134 În pofida faptului că evaluările în cauză nu fuseseră efectuate la data vânzării în litigiu, acestea ar fi putut fi utile, întrucât constituiau singurele evaluări aparent independente care urmăreau stabilirea valorii de piață a terenului în litigiu prin utilizarea unor metode de evaluare general acceptate. Comisia nu contestă faptul că aceste evaluări fuseseră efectuate de experți independenți și nu pune sub semnul întrebării metodele utilizate de biroul Galtier și de expertul evaluator. În aceste împrejurări, Comisia ar fi trebuit cel puțin să examineze conținutul estimărilor menționate în vederea determinării valorii lor probatorii.

- 135 În această privință, trebuie amintit că etapa de investigare menționată la articolul 88 alineatul (2) CE este destinată să permită Comisiei să dețină informații complete cu privire la toate datele cauzei (a se vedea hotărârea Sytraval, punctul 56 de mai sus, punctul 38 și jurisprudența citată). Prin urmare, Comisia este datoare să adune toate opiniile necesare pentru a fi pe deplin edificată cu privire la toate datele cauzei înainte de adoptarea unei decizii (a se vedea în acest sens hotărârea Curtții din 20 martie 1984, Germania/Comisia, 84/82, Rec., p. 1451, punctul 13, și hotărârea Sytraval, punctul 56 de mai sus, punctul 39). Or, în speță, Comisia a omis să examineze anumite opinii care s-ar fi putut dovedi decisive pentru stabilirea valorii terenului în litigiu.
- 136 Trebuie adăugat că împrejurarea că celelalte evaluări ale terenului în litigiu au fost aduse la cunoștința Comisiei înainte de adoptarea deciziei atacate nu demonstrează nici că suma de 31 de milioane FRF plătită de către Scott reprezenta valoarea de piață, nici că evaluarea Comisiei era incorectă. Aceste alte evaluări sunt relevante întrucât, la data adoptării deciziei atacate, Comisia era informată asupra contradicției existente între o serie de evaluări ale terenului în litigiu și aceea efectuată de ea însăși. Dat fiind că nu au fost adoptate de către Comisie măsurile necesare pentru eliminarea incertitudinii care plana asupra acestei evaluări, Tribunalul apreciază că ancheta prevăzută de articolul 88 alineatul (2) CE nu a fost realizată în conformitate cu obligația acesteia de examinare cu diligență și imparțialitate.
- 137 Independent de faptul că ar fi trebuit să solicite prezentarea evaluărilor amintite, Comisia ar fi putut utiliza alte mijloace pentru obținerea informațiilor necesare în speță. În această privință, trebuie subliniat că, fără a fi obligată, de altfel, să acționeze astfel, Comisia poate face apel la experți externi (a se vedea în acest sens hotărârea Tribunalului din 27 februarie 1997, FFSA și alții/Comisia, T-106/95, Rec., p. II-229, punctul 102, și hotărârea din 25 iunie 1998, British Airways și alții și British Midland Airways/Comisia, T-371/94 și T-394/94, Rec., p. II-2405, punctul 72). Prin urmare, Comisia ar fi putut ordona efectuarea unei expertize privitoare la valoarea terenurilor în localitatea respectivă pentru luna august 1987. O asemenea expertiză s-ar fi putut dovedi deosebit de utilă în speță, dat fiind caracterul aleatoriu pe care îl poate dobândi stabilirea, prin natura ei retrospectivă, de către Comisie a prețului de piață al terenului (a se vedea punctul 93 de mai sus).

- 138 Deși evaluarea expertului ar fi avut loc în mod necesar la mai bine de zece ani de la vânzarea în litigiu, un expert imobiliar local, cunoscător al pieței din 1987 și, în particular, al vânzării de terenuri echivalente în condiții normale de piață, ar fi putut lămuri Comisia cu privire la existența sau la lipsa unei corespondențe între asemenea indicații și valoarea estimată de către Comisie.
- 139 De asemenea, trebuie amintit că Scott și Republica Franceză, prin scrisorile lor din 24 decembrie 1999, respectiv din 21 februarie 2000, au informat Comisia că terenul în litigiu fusese vândut de către Scott/KC către P & G, în 1998, contra sumei de 27,6 milioane FRF (4,2 milioane de euro) pentru a susține argumentul lor potrivit căruia terenul în litigiu valora 31 de milioane FRF în 1987. Comisia nu contestă că vânzarea către P & G a avut loc în condiții normale de piață. O asemenea vânzare, efectuată la câțiva ani după vânzarea în litigiu, s-ar fi putut dovedi un indicator al valorii terenului în litigiu.
- 140 Or, Comisia nici măcar nu a considerat necesar să verifice exactitatea acestei cifre [considerentul (163) al deciziei atacate]. Comisia a explicat că, date fiind pierderile asociate exploatarei terenului și decizia sa de închidere a uzinei în ianuarie 1998, KC era dispusă să accepte un preț de vânzare inferior. În special, KC investise deja în terenul respectiv suficient pentru ca aceste costuri să trebuiască, potrivit Comisiei, să fie contabilizate la capitolul costuri irecuperabile. Prin urmare, KC se găsea, în 1998, într-o situație foarte diferită de cea a colectivităților în 1987, care cunoșteau deja faptul că investițiile lor se făceau cu prețul unei pierderi de circa 60 de milioane FRF (9,2 milioane de euro) și că prețurile nu puteau fi așadar comparabile [considerentele (164)-(166) ale deciziei atacate].
- 141 În această privință, trebuie amintit că, potrivit Comisiei, terenul în litigiu valora 70,588 milioane FRF în 1987. Chiar presupunând că societatea KC ar fi fost dispusă să accepte un preț scăzut pentru acest teren, trebuie subliniat că, potrivit analizei Comisiei, KC a vândut terenul cu o pierdere de 42,9 milioane FRF, și anume o pierdere corespunzând la 60 % din valoarea terenului în litigiu. În aceste împrejurări, Comisia ar fi trebuit să examineze cu mai multă seriozitate prețul de 27,6 milioane FRF în 1998, care era, în orice caz, relativ apropiat valorii terenului în litigiu în

opinia Scott. Într-adevăr, faptul că prețul primit de KC pentru vânzarea terenului în litigiu în 1998 era mai mic decât cel plătit de Scott în 1987, în pofida creșterii generale a prețurilor bunurilor imobile, face mai credibil prețul plătit de către Scott în 1987 ca reprezentând prețul pieței.

- ¹⁴² În concluzie, Comisia a ignorat informațiile care s-ar fi putut dovedi utile în stabilirea valorii pe piață a terenului în litigiu în luna august 1987.

— Cu privire la ordinul de furnizare a informațiilor

- ¹⁴³ Comisia susține că, și în condițiile în care valoarea pe care a atribuit-o avantajului rezultat din prețul preferențial al terenului în litigiu este inexactă, era îndreptățită, chiar obligată să o aplice, din cauza necooperării și a lipsei de informații mai precise din partea autorităților franceze. În aceste împrejurări, Comisia consideră că avea dreptul să adopte decizia atacată pe baza informațiilor disponibile [considerentele (97)-(99) ale deciziei atacate].

- ¹⁴⁴ Potrivit jurisprudenței, Comisia este abilitată să adopte o decizie pe baza informațiilor disponibile la momentul în care aceasta se confruntă cu un stat membru care nu își îndeplinește obligația de colaborare și se abține să îi furnizeze informațiile solicitate de către aceasta în vederea examinării compatibilității unui ajutor cu piața comună (hotărârea Curtții din 14 februarie 1990, Franța/Comisia, C-301/87, Rec., p. I-307, denumită în continuare „hotărârea Boussac”, punctul 22, și hotărârea Germania și Pleuger Worthington/Comisia, punctul 75 de mai sus, punctul 26). Cu toate acestea, înainte de adoptarea unei asemenea decizii, Comisia trebuie să respecte anumite cerințe procedurale. În special, aceasta trebuie să ordone statului membru să îi furnizeze, într-un termen determinat, informațiile și datele necesare pentru adoptarea unei decizii potrivit cerințelor articolului 88 CE. Comisia

poate să închidă procedura și să adopte decizia prin care se constată compatibilitatea sau incompatibilitatea ajutorului cu piața comună pe baza elementelor de care dispune numai în condițiile în care statul membru omite, în pofida ordinului emis de Comisie, să furnizeze informațiile solicitate (hotărârea Boussac, citată anterior, punctele 19 și 22). Aceste cerințe au fost reluate la articolul 5 alineatul (2), la articolul 10 alineatul (3) și la articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999. Astfel, reiese mai cu seamă de la articolul 10 alineatul (3) din acest regulament că decizia prin care se ordonă statului membru în cauză furnizarea de informații trebuie să precizeze „natura informațiilor cerute”.

¹⁴⁵ De asemenea, trebuie amintit că, potrivit articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999, „[d]ecizia de a deschide procedura oficială de investigare sintetizează elementele relevante de fapt și de drept, include o evaluare preliminară a Comisiei cu privire la caracterul de ajutor de stat al măsurii propuse și indică îndoielile privind compatibilitatea acesteia cu piața comună”. Prin decizia amintită și prin publicarea sa în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, statul membru și celelalte părți interesate sunt informate cu privire la faptele asupra cărora Comisia înțelege să își fundamenteze decizia. Reiese prin urmare că, dacă aceste părți consideră că anumite fapte redată în decizia de deschidere a procedurii oficiale de investigare sunt inexacte sau eronate, urmează a informa despre aceasta Comisia în cursul procedurii administrative, sub sancțiunea de a nu mai putea contesta aceste fapte în cadrul procedurii contencioase (a se vedea în acest sens, în privința statului membru, hotărârea Curții din 14 septembrie 1994, Spania/Comisia, C-278/92-C-280/92, Rec., p. I-4103, punctul 31).

¹⁴⁶ Or, potrivit principiilor jurisprudențiale și normative enunțate la punctele 144 și 145 de mai sus, în absența unor informații contrare provenind de la părțile interesate, Comisia este abilitată să se bazeze pe faptele, chiar eronate, de care dispune la momentul adoptării deciziei finale, în măsura în care respectivele elemente de fapt au făcut obiectul unui ordin al Comisiei adresat unui stat membru prin care se dispune furnizarea către Comisie a informațiilor necesare. În schimb, dacă aceasta nu ordonă statului membru să îi transmită informații privind faptele pe care înțelege să le aibă în vedere, nu va putea, ulterior, să justifice eventualele erori de fapt susținând că era îndreptățită să se bazeze, la momentul adoptării deciziei de

închidere a procedurii oficiale de investigare, doar pe informațiile de care dispunea la acea dată (a se vedea hotărârea Tribunalului din 19 octombrie 2005, Freistaat Thüringen/Comisia, T-318/00, Rec., p. II-4179, punctul 88).

¹⁴⁷ Prin urmare, atunci când Comisia își fundamentează o decizie pe informațiile disponibile cu privire la anumite elemente de fapt, fără să fi respectat, sub acest aspect, cerințele procedurale recunoscute de jurisprudență și reluate în Regulamentul nr. 659/1999, Tribunalul poate să își exercite controlul asupra problemei dacă luarea în calcul a acestor elemente de fapt a fost susceptibilă să dea naștere unei erori de apreciere care să afecteze legalitatea deciziei atacate (hotărârea Freistaat Thüringen/Comisia, punctul 146 de mai sus, punctul 89).

¹⁴⁸ Mai mult, dreptul Comisiei de adoptare a deciziei în temeiul informațiilor disponibile presupune totuși ca informațiile de care dispune să fie fiabile.

¹⁴⁹ Într-adevăr, necooperarea unui stat membru nu poate conduce la neexercitarea niciunui control judiciar de către instanța comunitară asupra conduitei Comisiei. Comisia trebuie să utilizeze toate puterile de care dispune pentru a obține, în măsura în care acest lucru este posibil, informațiile în cauză și să acționeze cu diligență. Dat fiind faptul că un ordin de recuperare precum cel în speță produce efecte asupra terților, Comisia trebuie să utilizeze toate puterile cu care este investită pentru a evita ca necooperarea statului membru în cauză să producă efecte negative și nejustificate asupra terților (a se vedea punctul 59 de mai sus).

¹⁵⁰ În speță, Comisia nu era îndreptățită să adopte o decizie pe baza informațiilor disponibile, potrivit jurisprudenței și în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 659/1999, întrucât părțile i-au comunicat informații contrare pe care a refuzat să le ia în considerare (a se vedea punctele 125-128 de mai sus).

151 Mai mult, trebuie constatat faptul că niciodată Comisia nu a utilizat competența de a emite un ordin pentru a-i fi furnizate anumite informații relevante privind valoarea ajutorului în speță. În special, aceasta nu a ordonat niciodată autorităților franceze, prin intermediul unei decizii de furnizare a informațiilor emisă în temeiul prevederilor articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999, să îi furnizeze informații precise privind achizițiile de teren neamenajat efectuate de orașul Orléans (a se vedea punctele 114-119 de mai sus).

152 Prin scrisoarea din 2 mai 1999, Comisia a solicitat autorităților franceze, în mod precis, „furnizarea diferitelor contracte de vânzare încheiate (cuprinzând mai cu seamă prețul de cesiune) între orașul Orléans și cele șase întreprinderi care cumpăraseră terenuri din restul de 20 de hectare [Scott nu a cumpărat decât 48 din cele 68 de hectare]”. În ordinul său de furnizare a informațiilor din 8 iulie 1999, Comisia a preluat această ultimă formulare în articolul 1 litera (d). În schimb, Comisia nu a ordonat niciodată autorităților franceze să furnizeze contractele de vânzare privind achiziționarea de teren neamenajat de către orașul Orléans sau să precizeze care parte din cele 68 de hectare fusese transferată către Scott. Mai mult, Comisia nu a solicitat precizări privind prețul de cumpărare a celor trei suprafețe alcătuint un total de 68 de hectare achiziționate în 1975, în 1984 și în 1987, adică „informația esențială”, potrivit memoriului în apărare înaintat de Comisie însăși.

153 Într-adevăr, Comisia a precizat în repetate rânduri în cursul ședinței că prețul de achiziționare a celei de a treia tranșe, în 1987, în aceeași perioadă cu vânzarea în litigiu, ar fi putut oferi o indicație foarte utilă a valorii terenului, subliniind totodată că Republica Franceză și reclamanta erau responsabile pentru faptul că instituția comunitară nu deținea mai multe informații în această privință (a se vedea punctele 78 și 83 de mai sus). Cu toate acestea, Comisia ar fi putut să ordone Republicii Franceze să furnizeze informații precise în această privință și nu era îndreptățită să se bazeze pe costul terenului neamenajat fără să fi ordonat în prealabil statului membru să furnizeze aceste informații.

154 Comisia a ordonat Republicii Franceze să furnizeze toate „documentele, informațiile și datele utile pentru [a-i] permite [...] să examineze compatibilitatea cu prevederile articolului 87 [CE] a măsurilor conferite întreprinderii Scott”. Totuși, o solicitare formulată în termeni atât de generali nu este suficient de precisă în sensul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999.

155 Prin urmare, Comisia nu era abilitată să adopte o decizie pe baza informațiilor disponibile în temeiul articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999.

— Concluzie

156 În sfârșit, trebuie subliniat că, în general, la închiderea procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) CE, Comisia era sau ar fi trebuit să fie la curent cu mai multe indicații divergente privitoare la valoarea de piață a terenului în litigiu. În privința terenului neamenajat, aceasta fusese informată de autoritățile franceze asupra prețului mediu de achiziționare de 15 FRF/mp. Comisia a considerat că acest quantum confirma calculul său eronat, în baza procesului-verbal al deliberărilor consiliului municipal al orașului Orléans din 27 mai 1994, din care rezulta un preț de achiziționare de 16 FRF/mp (a se vedea punctul 112 de mai sus). Bazându-se pe procesul-verbal amintit, aceasta ar fi trebuit să calculeze o valoare de 23 FRF/mp (a se vedea punctele 110-112 de mai sus). Comisia a fost informată de asemenea cu privire la o evaluare a terenului neamenajat la 5,5 FRF/mp, stabilită de administrația financiară franceză (a se vedea punctul 125 de mai sus). Cu titlu suplimentar, trebuie relevat că, în cadrul prezentei acțiuni, Comisia solicită Tribunalului să țină seama de faptul că din oferta inițială adresată de orașul Orléans reclamantei reiese că terenul neamenajat valora în fapt 40 FRF/mp (a se vedea punctul 79 de mai sus).

157 Referitor la terenul amenajat, este cert că Sempel a vândut acest teren către Scott la prețul de 31 de milioane FRF. Cabinetul Galtier ar fi evaluat terenul în litigiu la un

preț de 40,6 milioane FRF în 1996, iar expertul evaluator a atribuit acestuia o valoare încă și mai scăzută (a se vedea punctele 126 și 127 de mai sus). Ulterior, în 1998, terenul ar fi fost vândut de KC către P & G contra sumei de 27,6 milioane FRF (a se vedea punctul 139 de mai sus). Cu toate acestea, după cum s-a indicat anterior, Comisia nu a examinat aceste evaluări și s-a limitat la a se întemeia pe costurile suportate de statul membru, considerând, în cadrul deciziei atacate, că terenul în litigiu valora 70,588 milioane FRF.

158 În aceste împrejurări, Tribunalul consideră că exista o importantă incertitudine referitoare la valoarea terenului în litigiu și că, în etapa de investigare prevăzută la articolul 88 alineatul (2) CE, Comisia nu a acționat cu diligență și, în special, nu a procedat la efectuarea unei investigații suficient de aprofundate a valorii terenului în litigiu. Mai mult chiar, trebuie subliniat că, având în vedere perioada scursă între data vânzării în litigiu și decizia atacată și, mai precis, a aplicării de dobânzi la suma de recuperat, consecințele erorilor Comisiei sunt deosebit de importante pentru beneficiarul ajutorului.

159 Prin urmare, trebuie să se admită al patrulea motiv și să se anuleze articolul 2 din decizia atacată în măsura în care acesta are în vedere ajutorul acordat sub forma unui preț preferențial al terenului în litigiu, fără a mai fi necesară examinarea celorlalte motive și argumente invocate de către reclamantă, precum admisibilitatea argumentului privind utilizarea ratei dobânzii compuse pentru calcularea valorii actualizate a ajutorului (a se vedea punctul 31 de mai sus).

Cu privire la cheltuielile de judecată

160 Prin hotărârea din 10 aprilie 2003, Scott/Comisia, menționată la punctul 28 de mai sus, Tribunalul a dispus amânarea pronunțării cu privire la cheltuielile de judecată.

- 161 Prin hotărârea din 6 octombrie 2005, Scott/Comisia, menționată la punctul 30 de mai sus, Curtea a dispus ca fiecare parte să își suporte propriile cheltuieli efectuate în procedura de recurs.
- 162 Prin urmare, revine Tribunalului competența de a se pronunța, în cadrul prezentei hotărâri, cu privire la toate cheltuielile aferente procedurii în fața Tribunalului.
- 163 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât pârâta a căzut în pretenții cu privire la partea esențială a concluziilor sale, se impune ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, să fie obligată să suporte și cheltuielile de judecată efectuate de reclamantă, conform concluziilor acesteia din urmă.
- 164 Republica Franceză suportă propriile cheltuieli de judecată, potrivit articolului 87 alineatul (4) primul paragraf din Regulamentul de procedură.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi)

declară și hotărăște:

- 1) **Anulează articolul 2 din Decizia 2002/14/CE a Comisiei din 12 iulie 2000 privind ajutorul de stat pus în aplicare de Franța în favoarea Scott Paper**

SA/Kimberly-Clark în măsura în care acesta privește ajutorul acordat sub forma unui preț preferențial al unui teren menționat la articolul 1.

- 2) Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată și cheltuielile de judecată efectuate de reclamantă în procedura în fața Tribunalului.**

- 3) Republica Franceză suportă propriile cheltuieli de judecată efectuate în procedura în fața Tribunalului.**

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 29 martie 2007.

Grefier

Președinte

E. Coulon

J. D. Cooke